

BÖLÜM 7

VISCEROCRANIUM KEMİKLERİ VE KLİNİK ÖNEMİ

Neslihan BOYAN ¹

Yüz iskeletini yapan viscerocranium (splanchnocranium), ağız ve burun boşlukları ile göz çukurunu çevreleyen altısı çift, ikisi tek olmak üzere toplam on dört kemikten oluşmuştur (Tablo 1).

Boyun bölgesinde yer alan os hyoideum, kranyum kemikleriyle kökeni aynı olmasına rağmen çoğu kez kafa iskeleti kemiklerine dahil edilmemektedir.

Tablo 1. Çift ve tek viscerocranium kemikleri.

Çift Kemikler	Tek Kemikler
Concha nasalis inferior	Vomer
Os lacrimale	Mandibula
Os nasale	
Maxilla	
Os palatinum	
Os zygomaticum	

CONCHA NASALIS INFERIOR

Burun boşluğu dış duvarının alt kısmından ortaya doğru kıvrılan ve midye kabuğu şekline benzeyen bir çift kemiktir. Os ethmoidale, maxilla, os lacrimale ve os palatinum ile eklem yapar. Kemiğin iki yüzü, iki kenarı ve üç çıkıntısı vardır.

İç yüzü konveks olup septum nasi'ye bakar. Bu yüzde çok sayıda delik ve longitudinal seyreden oluklar bulunur. Dış yüzü konkav yapıda olup burun boşluğu dış duvarı ile birlikte meatus nasi inferior'un yapısına katılır.

¹ Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi AD., nboyan@cu.edu.tr,
ORCID iD: 0000-0001-9524-9535

N. Nasopalatinus Anestezisi

Maxillar incisive dişlerin arkasında bulunan canales incisivi içinden geçen n. nasopalatinus'un anestezisi için papilla incisiva'nın arka kısmına anestetik madde enjeksiyonu yapılır. Bu işlemle ön altı diş ve sert damağın ön kısmı iki taraflı uyuşturulabilir.

N. Mandibularis Anestezisi

Incisura mandibularis'ten derine doğru girilerek foramen ovale'nin ağzına anestetik madde enjeksiyonu yapılır. Bu işlem ile n. auriculotemporalis, n. alveolaris inferior, n. lingualis, n. buccalis anestezisi sağlanır.

N. Alveolaris Inferior Anestezisi

Canalis mandibularis'de seyreden ve bir duyu siniri olan n. alveolaris inferior anestezisi için lingula mandibula'yı palpe ederek foramen mandibulae'nın ağzına anestetik madde enjeksiyonu yapılır. Bu işlem ile orta hatta kadar bütün alt dişlerin, alt dudak, gingiva'nın, çene ucu derisinin anestezisi sağlanır.

N. Mentalis Anestezisi

Foramen mentale'den çıkan ve bir duyu siniri olan n. mentalis anestezisi için foramen mentale'ye iğne ile girilerek anestetik madde enjeksiyonu yapılır. Bu işlemi yaparken delikten geçen damarların içine enjeksiyon yapılmaması için iğnenin yukarı ve hafifçe arkaya doğru girmesi gerekir. Bu işlem ile alt dudak ve çene anestezisi sağlanır.

KAYNAKLAR

1. Arıncı K, Elhan A. Anatomi. 1. Cilt. 7. Baskı. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri; 2020. p. 43-50.
2. Büyükkertan M, Kökten G. Dental Lokal Anestezilere Anatomik Bir Yaklaşım. Journal of Istanbul University Faculty of Dentistry. 2013. 39(1-2), p. 21-26.
3. Gökmen FG, Ertürk M. Hareket Sistemi/Kemikler (Ossa). Gökmen FG, editör. Sistematik Anatomi. İzmir: İzmir Güven Kitabevi; 2003. p. 44-50.
4. Kervancıoğlu P. Kafa Kemikleri (Ossa Cranii). Ergun M, Hayran M, editörler. Demiryürek D, Bayramoğlu A, yardımcı editörler. Anatomi. Ankara: MN Medikal ve Nobel Tıp Kitabevi; 2014. p. 207-212.
5. Moore KL, Dalley AF, Agur AMR. Moore Clinically Oriented Anatomy. Chapter 7- Head. 7. Baskı. Philadelphia, Baltimore: Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins; 2014. p. 822-838.
6. Oğuz Ö. Diş Hekimliği Anatomi Kitabı. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2022. S: 160-179.
7. Ozan H. Ozan Anatomi. 3. Baskı. Ankara: Klinisyen Tıp Kitabevi; 2014. p. 31, 56-60.
8. Özbağ D. "İnsan" Anatomi. 1. Baskı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevleri; 2020. p. 64-67.
9. Pınar YA. Baş ve Boyun Anatomisi. 2. Baskı, Ankara: Ankara Nobel Tıp Kitabevleri; 2024. p. 25-36.
10. Snell RS. Clinical Anatomy By Systems. Baltimore: Lippincott Williams and Wilkins; 2007. p. 293-312.
11. Soames RW. Skeletal System. Williams PL, Bannister LH, Berry MM, Collins P, Dyson M, Dussek JE, Ferguson MWJ, editors. Gray's Anatomy. 38th ed. London: ELBS with Churchill Livingstone; 1995. p. 576-582, 597-606.
12. Yücel AH. Dere Anatomi Atlası ve Ders Kitabı. 7. Baskı, Adana: Akademisyen Kitabevi; 2018. p. 507-800.